

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru și Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov împotriva sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 12 ianuarie 1945 în cauza penală în privința lui

Brusnic Alexei Efimovici, născut în anul 1914, originar din or. Soroca;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 28.08.2014 – 11.11.2014 (instanța de recurs în anulare)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 12 ianuarie 1945 *Brusnic Alexei Efimovici* a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 (zece) ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 (cinci) ani și confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Brusnic Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind în or. Soroca, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, la 08 ianuarie 1944 a fost înrolat în armata română și repartizat pentru a-și îndeplini serviciul militar în regimentul nr. 29 de infanterie. În martie 1944, odată cu înfrângerea armatei germano-române în regiunea Moghiliov (Belorusia), inculpatul a fost capturat de armata roșie și luat prizonier.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 12 ianuarie 1945 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că a fost încălcat dreptul condamnatului la un proces echitabil.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că în materialele dosarului lipsesc probe care a confirma că Brusnic Alexei ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare a URSS, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a acesteia, așa cum prevede art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Mai indică recurentul că instanța de judecată a încălcat dreptul la apărare al inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatori.

La fel, martori în cadrul ședinței judiciare nu au fost audiați, declarațiile inculpatului nu au fost verificate, iar sentința a fost pronunțată doar în baza declarațiilor inculpatului.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Co de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 septembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare” de patrie.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Brusnic Alexei a fost condamnat la 12 ianuarie 1945, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Brusnic Alexei în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de

procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 12 ianuarie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui *Brusnic Alexei Efimovici* condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Brusnic Alexei Efimovici este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 11 noiembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma